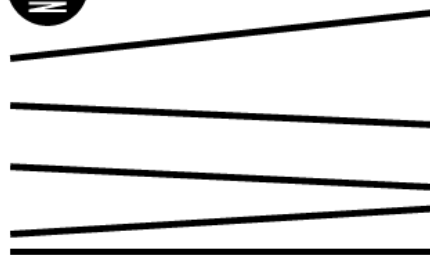

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Thaarup, Thomas.; ved Thomes Thaarup ; Sat i musik af J. A. P. Schulz.

Titel | Title:

Peters Bryllup : Et Syngespil i to Akter

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kiøbenhavn : Johan Frederik Schultz, 1793

Fysiske størrelse | Physical extent:

60 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

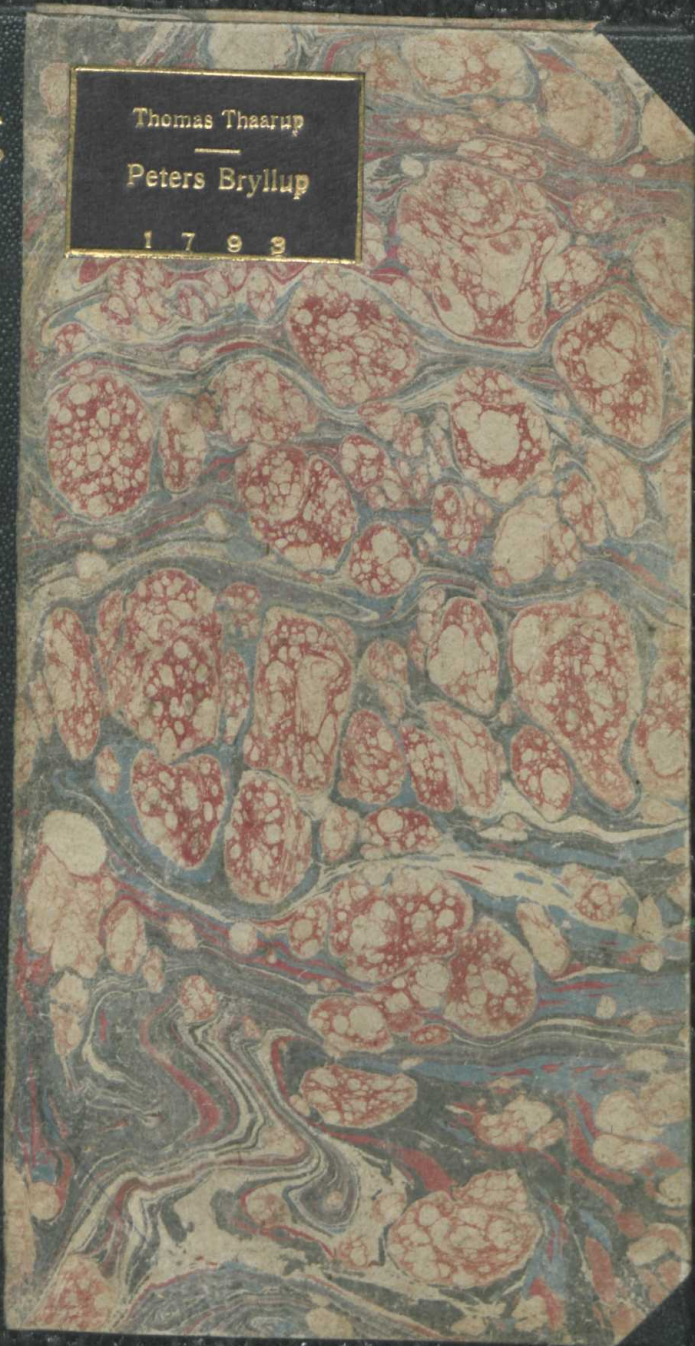
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Thomas Thaarup
—
Peters Bryllup

1 7 9 3

55, -219

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021372375

66

Peters Bryllup.

Et Snygespil i To Akter

ved

Thomas Thaarup.

Sat i Musik

af

Hr. Capelmester J. A. P. Schulz.

1948 H 730
København, 1793.

Forlagt af Johan Frederik Schultz,
Hofs og Universitetsbogtrykker.

Personerne.

Peter.

Grethe.

Anna.

Salvor.

Hans Jensen.

Henrik.

Hans Smed.

Kirsten, hans Kone.

Cecilie, Henriks Datter.

Fredrik, Smedens Søn, forelsket i Cecilie.

Martin, en Neger.

John Baadsmand.

Chor af Bønderfolk.

Chor af Søefolk.

Første Akt.

Første Scene.

Theatret forestiller en Bondefue, Anna sidder paa Klædt som en vels havende Bondefone i sin Stats, og vugger sin Søn.

Vuggevise.

D hvad kan min Glæde ligne,
Hvad er herligt som min Stand!
Dag! dig skal min Siæl velsigne,
Da min Halvor blev min Mand!
Sov, min Søn! sov sødelig,
Vox, og bliv din Fader lig;
Men, naar du kan nævne Moder,
Skal du nævne Fædreland,
Og velsigne Christian.

Skjænnende du snart skal smile
Fra den moderlige Favn,
Snart i Faders Arme ile
Og udlalle Faders Navn.
Sov, min førstefødde Søn!
Du min Elskovs Fryd og Løn!
Søn! du skal indviet være
Kongen og dit Fædreland!
Vox, og bliv en ædel Mand!

Først saa skal du Ploven føre,
 Og i Skole flittig gaae;
 Siden skal du Børge føre,
 Og som Mand for Kongen staae.
 O! da saaer du Himlens Løn,
 Gaard og Hustrue, ja en Søn.
 Naar din Søn kan nævne Moder
 Lær ham nævne Fædreland,
 Og velsigne Christian!

Anden Scene.

Halvor, Anna.

Halvor (kommer sagte ind).

Moer! sover Gutten?

Anna.

Ja, min bedste Halvor!

Han sover trygt — hvor lig sin gode Fader!

Hvor sødt er Modernavn — Gud hvilken Lykke!

Halvor.

Og Navn af Fader! . . . tænk, min bedste Anna!

Naar han nu voxer til, naar han kan skønne,

Og lønner med et Smil din Moder-Omhue;

Snart vil han kjænde dig, og saa begynde

At pludde; endelig saa vil han lære

At sige Moer.

Anna.

Og Faer, min bedste Halvor!

Hal-

Halvor.

Saa vil han krable rundt omkring i Stuen,
Og vaersomt støtte sig med spæde Hænder
Langs hen med Bæggen; naar da Anna vinker,
Saa vil han vove sig tre Skridt, og styrte
I Moderskjødets stolt og overgivne.

Anna.

O Halvor! med hver Morgen Soelen reiser,
Hver Aften Soel gaaer ned, vil jeg velsigne
Den Dag, som bandt os to til huuslig Glæde.
Hvad kunde vi begjære meer af Himlen,
End det den gav os selv: Formue, Helbred
Og Lyst til Arbeid! Venner, og et Hierte,
Som føler det: og meer! en Søn, min Halvor!

Anna.

Enkønsker mig, I Danneqvinder!
O, jeg er Moder til en Søn!

Halvor.

I huuslig Fryd mit Liv henrinder,
O, jeg er Fader til en Søn!

Anna.

Din glade Pligt, o Mand! skal være
At danne ham til Flid og Mod.

Halvor.

Og du, min Anna! skal ham lære
At være vennehuud og god.

Anna.

Peters Bryllup.

Begge.

Hver ved sin Haand vi ham skal tage,
Og lære ham de første Fied;
Paa Livets Bane ham ledsage
Til Himlens Haab, til Livets Fred.

Anna.

Vor Ungdoms Fryd, Midalders Vre,
Vor svage Alders Trøstestav!

Halvor.

Sit Land, sin Konge troe han være;
Vort Fædtersminde paa vor Grav!

Begge.

Tak skee dig, Gudhed! du os lærte
Paa Livets Held at sætte Priis;
Vi har en Himmel i vort Hierte,
Og trint om os et Paradiis.

Halvor.

Men hør, min Anna! Gatten kunde vogne.
Hvad? om vi bar ham op i næste Stue
Til Maren?

Anna.

Ja, min Halvor! hjælp mig . . . Sagte!

Giv, min førstefødde Søn!
Du min Elskovs Fryd og Løn!
Søn! du skal indviet være
Kongen og dit Fædreland!
Vox, og bliv en ædel Mand!

(De bære begge Buggen bort i næste Stue.)

Tre

Tredie Scene.

Hans Jensen (seer).

Det varer noget inden Peter kommer,
Dag har man seet hans Skib i Saar mod Aften,
Han krydsede, men havde Strømmen mod sig.
Den arme Grethe! hun har neppe sovet
Eet Blund i Nat; knap gryede det ad Dagen,
Saa var hun oppe, og saae ned til Stranden;
Mistrøst kom hun hjem: "Han kommer ikke!"
Saa sagde hun og taug . . . Den stakkels Pige!
(Seer ud af Vinduet.)

Saa vidt jeg seer, saa har dog Vinden vendt sig.

Fierde Scene.

Halvor og Anna komme tilbage. Hans Jensen.

Hans Jensen.

God Morgen, Børn!

Halvor og Anna.

God Morgen! Kjære Fader!

Hans Jensen.

Hvor er min Ravne?

Anna.

Godt Fader! han sover,
Vi har ham nyelig op i næste Stue.

Hans

Peters Bryllup.

Hans Jensen.

Saa faaer jeg vel at bie til han vogner,
At jeg kan ogsaa sige ham god Morgen.

Anna.

O det er en Betsignelse, min Fader!
Hvergang du kysser ham.

Hans Jensen.

Og mig en Glæde.

Ja, Børn! den Lykke, som kan faaes paa Jorden,
Den har jeg nydt, og nyder den fremdeedes.
Der hviler ingens Graad paa det jeg ejer,
Jeg har ei Frygt for Trang, hvis jeg skal leve.

Halvor.

O du skal leve længe med os, Fader!
Og længe glædes ved din Afkoms Lykke!

Hans Jensen.

Som Himlen vil, min Søn!

Anna.

Din glade Datter

Vil ikke bytte Kaar med nogen Dronning.

Hvad er for Qvinden en Trone?

Er hun ei Krone?

Er den da skøn?

Qvinden i straatakte Hytte

Ikke med hende vil bytte.

Skue diende Spæde ved Brystet at hvile,

Skue den at skønne, at smile

O, det er meer end en Krone!

O, det er Kjærligheds Løn!

Femte

Femte Scene.

Henrik, Personerne af forrige Scene.

Henrik.

God Morgen, Børn! naa, nu har Vinden vendt sig,
Nu kommer Peter.

(Til Hans.) Hør et Ord, min Broder!

Hans Jensen. til Halvor.

Gaae du, min kjære Halvor! ned til Stranden
Til Rasmus Fisker, beed ham være færdig,
At vi kan roe vor Fæstemand smøde.

(Halvor og Anna gaae.)

Siette Scene.

Henrik, Hans.

Henrik.

Kom, lad os sætte os . . . Har du bemærket,
At Smedens Søn har Nje paa min Elke?

Hans.

Jo, det er got at mærke, og din Datter
Kan ogsaa lide ham, saavidt mig tykkes.

Henrik.

Nu! mellem os, hun har ei heller Uret.
Vel kunde een og anden Daare sige:
Det er dog kun en Landsbye-Skolemester;
Men hvad gaaer det mig an, hvad Narre meene?
Nok, han er god for mig.

Hans.

Peters Bryllup.

Hans.

Han er forstandig,
 Og lærer, som det bør sig, Sognets Ungdom.
 Og derfor kan vi takke Kongens Omfarg.
 Han er oplært dertil for Kongens Penge.
 Du har selv hørt, hvor han kan spille Orgel
 Og anden Strængeleeg; men i hans Skole,
 Der maae du komme naar han underviiser.
 Saa tydeligt . . . For tvang man Born til Lærdom,
 Nu løbe de, som var det til et Gilde,
 Og høre til, som, naar i gamle Dage
 Vor Moer fortalte os om Holger Danske.
 Han veed at pøde Træer og dyrke Urter,
 Og hvad der hører til en Bondes Have,
 Og gierne gaaer han Bønderne til Haande
 Med Raad og Daad, endog i Agerdyrkning.

Henrik.

Det got; men hvordan har det sig med Smeden,
 Han sidder dog vel varm forinden Dørre?

Hans Jensen.

Man holder ham for riig i heele Eggen.

Henrik.

Nu, det er ei af Gjærrighed jeg spørger;
 Men, seer du, unge Folk behøve meget.
 Skal Fredrik passe som sig bør sin Skole,
 Saa maa han leve uden Trang.

Hans Jensen.

Det kan han.

Naar Degnen engang dør. Forresten Broder,
 Saa passer nok Hans Smed de ei skal trænge.

Henrik

Henrik seer ud af Vinduet.

Nu er det næsten Høbblik, ingen Peter

Endnu at see — (Han tager Hat og Stok.)

Hør, jeg gaaer hen til Smedden.

Der vil jeg bringe denne Sag paa Bane;

Maaskee trolober jeg i Dag min Cille.

God Morgen, Broer: saasnart som Peter kommer,

Saa saaer jeg Bud. Farvel!

Hans Jensen.

Farvel saalænge!

Ende Scene.

Anna, Cicilia, Hans Jensen.

Hans Jensen.

Nu, Cille! længe vil det ikke vare

Før du er Brud.

Cecilie forlegen.

Jeg Brud, min Farbroer!

Hans Jensen.

See mig

Hvor ærlig, nei! du fjænder vift nok ikke

En ung Person, som hedder Fredrik Hansen?

See, rød hun bliver!

(Cecilie endnu meere forlegen.)

Anna.

Skaan den stakkels Pige,

Min gode Fader! huff, hvor tungt det faldt mig

At

At sige dig det, jeg dog gjerne vilde;
 "Jeg elsker Halvor!

Hans Jensen.

Har jeg glemt det, Anna!
 O nej! jeg husker det endnu, min Datter!

Anna.

Da jeg første Gang dig saae,
 Halvor! dig mit Hjerter kjændte;
 Da du syntes for mig staae,
 I hvorthen jeg Djet vendte.
 Tensom satte jeg mig ned,
 Tænkte: Er det Kjærlighed?

Halvor! naar man nævnte dig,
 Bævede din glade Pige.
 Da dit Dje sagde mig,
 Hvad din Mund ei torde sige,
 Taus jeg rødmede derved:
 Himmel! er det Kjærlighed?

Da det rosenrøde Baand,
 Du mig hjem fra Markedet bragte,
 Du blyfærdig tog min Haand,
 Trykte den saa ømt, saa sagte;
 O da følte jeg derved:
 Himmel! det er Kjærlighed!

Seer du, min Faer! saa gik det selv din Anna.
 Det var Blyfærdighed, der bad mig tie.

Hans Jensen.

Gid den ej gaar af Brug hos Danske Piger!
 Imidlertid, min kjære Broderdatter!

Saa er der noget got for dig i Sjære.

Jeg vil ej sige meer: naar Tiden kommer,

Saa vil du sikkert faae det selv at vide. (Gaar.)

Ottende Scene.

Anna, Cecilia.

Cecilia.

O! hvis det kun var sandt, din Fader sagde,
Saa var jeg lykkelig.

Anna.

Troer du da, Cille!

Min gode Fader vilde lyve for dig?

Men hor, vi glemme jo at binde Krandsen
Til Grethe.

Cecilia.

Fredrik lobte flere Blomster,
Han bliver ogsaa borte.

Anna.

Tys! det banker!

Luf op —

(Fredrik kommer ind.)

Der er han jo. God Morgen, Fredrik!

Niende Scene.

De Forrige, Fredrik.

Fredrik.

God Morgen, Moer!

God Morgen, bedste Cille!

Her bringer jeg de Blomster, som jeg ejer.
Knap gryede det ad Dag, saa var jeg oppe,
For selv at plukke dem.

Cecilie.

Men, hvorfor blev de
Saalænge borte?

Fredrik.

O, De veed jo, Bedste!
At jeg besørger heele Brudsfærden.

Cecilie.

Og derfor glemmer, at han har en Pige!
Hør, veed han vel, jeg havde fast besluttet
At hegne mig! Der har han gjort en Vise.
Ja, var det ikke for den smukke Tone!
Skjønt den har intet af det store store,
Som lokker Taarer frem i det man gaber!
Vi skulde sat os ned, og bundet Krandsen
Saa stille som to Muus. Ej sandt, min Anna!

Fredrik.

Det kunde De?

Anna.

Nu kom, du lille Galning!
Du synger dog langt heller end du tier.
Imidlertid saa kan vi binde Krandsen.

V i s e.

I Osten selvblaae Dagen smiler,
Paa Rosen Duggen laae,

Ung Harrald fro til Haven iler
 At plukke Blomster smaae.
 Han ændser ej den unge Dag
 Ej Rattergalens Slag.

Jeg vil en Krands til Thora binde,
 Hun har de Blomster kjær.
 Dig skal hun i sin Lovsal finde,
 O Krands! min Talsmand vær!
 Siig Krands, hvad jeg ej vover mig,
 Siig: Harrald elsker dig.

Den muntre vennefulde Pige
 Har hørt ung Harralds Sang,
 Saa sagte monne hun sig snige
 Ud løvbedækte Gang.
 Svar Krands, hvad Thora vover sig;
 Svar: Thora elsker dig!

Den som sin Fryd med Ord kan male,
 Hans Sjæl er arm paa Fryd;
 Her Glædens tause Taarer tale,
 Her Læben mangler Lyd,
 Han aander ej sin Thoras Navn,
 Hun taus sank i hans Favn.

Den Krands betragter Thora nøje,
 Ømtsmilende derved;
 Men fra det himmelklare Dje
 En Taare triller ned.
 Saa fort, o Rose! du bestaaer;
 Saa fort er Elfskovs Baar.

O Thora, lad ej Taaren rinde
 For Rosen fort bestaaer.
 Min elskte Møe er min Veninde,
 Det svækker ingen Aar.
 Naar Ungdoms Roser svinde hen,
 Da Hjertet er igjen.

See nu, min Eille! nu er Krandsen færdig.

Fredrik.

Min elskte Pige! maatte Annas Hænder
 Snart binde os en Krands!

Anna.

Med Tiden, Fredrik!

For der vel blive Raad.

Cecilie.

O ja, med Tiden!

Maaskee om fort.

Fredrik.

Om fort! hvor lykkelig! forklar mig, Bedste...

Cecilie.

Ja giv kun Tid, jeg hedder ikke Thora.
 Paa eengang faaer man ikke alt at vide;
 Laalmodighed!

Tiende Scene.

De Forrige, Grethe.

Grethe.

God Morgen!

Anna.

Anna.

Nu, min Grethe!

Hvad! paa din Bryllupsdag med røde Øjen?

Grethe.

Jeg har dog ikke grædt, men jeg har stirret
Længs ned ad Bugten.

Anna.

O, de flemme Søemænd!

Ej sandt, min Søster! Knap har een omfavnet
Sin Brud, saa gaaer han strax ombord og lætter,
Og hidser Sejl, og vips, saa er han borte.

Grethe.

Din Skjæmt er alt for grusom, fiære Søster!

Anna.

Løn som forskyldt; men hør mig nu, smukt, agtsomt.

Knap kysser han Taaren fra blussende Kind,
Farvel, allerkjæreste min!

Vinden er god, vi maae sejle paa Stand,
Springer i Jollen og sætter fra Land;

Kysser paa Finger,

Hatten han svinger,

Alt som han siernes fra elskede Strand.

O, den forgrædte Brud

Knap et Farvel fik stønnet ud.

Hendes røde Øie følger

Skibets Fart paa selvblaae Bølger.

Nu det sidste Glimt soandt hen,

Eene staaer hun der igjen,

B

Døaler

Dvæler endnu paa eensomme Strand,
 Skriver hans Navn i hviden Sand.

Langsomt gaaer hun nu tilbage

O, de lange, lange Dage,

Til hun atter seer igjen

Hjertelskte Ven!

Grethe.

Nu Søster, du har gjort mig skjællig Gjengæld;

Men maae jeg bie, sandt nok noget længe,

O, det belønnes med en tifold Glæde,

Naar han nu kommer, o! det spaaer mit Hjerter.

Snart i min længselfulde Favn

Jeg Peter skal modtage,

O, hvilken Ven for korte Savn

I nogle søje Dage!

Saa glade vi til Kirken gaae,

Og, naar vi da for Præsten staae,

Skal Sognets Møer sige:

O, den som faaer saa smuk en Mand,

Saa flink, saa ejegod, som han,

Er en lykkelig Pige!

Anna.

Ja vel, det troer jeg nok; saa var og Ordet

Blant alle Sognets Møer om mig og Halvor.

Men, hør engang! det er dog Tid at tænke

Paa Brudestadsen. Alting er vel færdigt?

Grethe.

O ja, for længe længe siden færdigt.

Anna

Anne til Cecilie.

Og du, min lille vævre Brudepige!
Alt viiser Klokken Syv paa Kirkeetaarnet.

(Til Fredrik.)

Og han, Hr. Skaffer, som skal kommandere
Den heele Brudsfærd, veed hvad jeg meener.

Fredrik.

At jeg skal gaae, og lade jer allene.
Ej sandt?

Anna.

Jo vist!

Fredrik.

Farvel! (Til Cecilie.) Et Kys, min Tille!

Cecilie.

Saa troer han da, at Sagen alt er afgjort.
Nei, Fredrik! der er endnu langt tilbage.

Fredrik.

De veed dog alt, og dog vil intet sige.

Cecilie.

Han er nysgjerrig, og han er et Mandfolk!

Fredrik.

Nu, kun et Kys, saa vil jeg intet vide.

Anna.

O, giv ham dog et Kys, og lad ham løbe.

Cecilie.

Nu, siden det kan ikke være andet . . .

(Hun kysser ham.)

Anna.

Men tys, jeg troer min lille Hans er vaagen.
Farvei! jeg kommer strax igjen, min Grethe!

(De gaar.)

Ellevte Scene.

Grethe *allene.*

Nu atter eene; men har jeg ej længtes
Til denne Dag, og nu er Dagen kommen.
Nu bærer jeg — med Roe seer jeg tilbage
Til de henseendne Aar; men, seer jeg fremad,
Hvad Ansvar, nu som Kone! nu som Moder! —
Din Vandel, Moder! være skal mit Mynster.
O, hvis du kan, o see da fra din Himmel!
See ned til mig, og sign din bange Dotter!

Tolvte Scene.

Grethe, Anna *kommer tilbage.*

Anna.

Nu sov han atter ind, den lille Stakkel!
Men, bedste Grethe! du er saa alvorlig?
En Brud bør være glad.

Grethe.

Det er jeg, Anna!
Men hvor er Faer? hvor er din Halvor henne?

Anna.

Anna.

Har jeg hørt ret, gif de til Kasimus Fiskers.

Maaskee — (Man hører Skud.)

Glad dig, min Grethe! der er Peter.

Grethe.

Kom, Anna! lad os ile ham imøde!

Der er han alt.

Anna.

Velkommen!

Trettende Scene.

De Forrige, Peter (iler Grethe henrykt imøde.)

Peter.

Grethe!

Grethe.

Peter (en Pause.)

Peter.

Jeg har dig atter, dyrebare Pige!

Dit Billed fulgte mig i fjerne Lande,

Du var min Fryd i Bor, min Trøst i Uvejre.

Nig er jeg; men hvad var min heele Rigdom,

Foruden dig, min dyrebare Pige!

Med Grethe glad jeg skulde gaae
Til Spitsbergs fæle Vinteregne;
Med Grethe Linjens Ild udstaae,
Og finde Eden allevegne.

Et

Et Gæstebud i Vand og Brød
 Og Søvn paa nogen Klippe sød;
 Men, Elskte! uden dig
 Var jeg ulukkelig!

Dog var mig Gaarddag længst af alle Dage.
 Mod Aften Vinden stik imod og stille —
 Nu, saa til Ankers, og saa nær ved Landet.
 Jeg kunde høre Dvæget, høre Piger,
 Som raabte, sang og løe rundt om i Skoven.
 Nu gaar fra Skibet, seer du, bedste Grette!
 Det kunde jeg; men det bør ingen Svemand.
 I Morges, ret i Dagningen, sprang Vinden,
 Og i et Øjeblik, saa fik vi lættet,
 Og satte til hvad Løjet kunne holde.
 Du veed jo, hvad det er at langes, Grette!
 Grette.

Det har du lært mig. Jo det veed jeg, Peter!
 Jeg længselsfuld lod Øjet følge
 Hvert Glimt af hvidt paa selvblaae Bølger;
 Jeg tænkte: det er Peters Sejl;
 Jeg sukkede, da jeg tog fejl.
 Naar Stormen sig hævede,
 O, hvor jeg bævede!
 Angestsfuld saae jeg den svindende Dag,
 Tænkte om Natten paa Skibbrud og Brag.
 Gud! jeg drømmende dig saae
 Dødsbleeg og vaad ved mit Leje at staae —
 Men var Dagen klar og fien,
 Dog din Grette græd i Løn.
 Intet kunde fryde mig,
 Uden dig!

Peter.

Peter.

O, nu er det forbi, min bedste Grethe!

(Til Anna.)

Og du, min Anna! du er bleven Moder?

Anna.

Ja, jeg er lykkelig, min bedste Peter!

Jeg har en Søn.

Peter.

Ham maa jeg kysse!

Anna.

Siden,

Nu sover han, den lille Skjælm har støjet
Den gandske Nat.

Peter.

Men ved du vel, min Grethe!

At jeg har og en Søn?

Grethe.

En Søn, min Peter!

Peter.

Ja vist!

Grethe.

Har 'du forladt hans arme Moder
For mig? — En Søn —

Peter.

O nej, min bedste Pige!

Det er en Neger, vist et par Aar ældre
End jeg.

Grethe

Peters Bryllup.

Grethe.

En Slave!

Peter.

Kier, som jeg, min Grethe!

Grethe.

Hvordan? Fortæl mig ...

(Man hører Musik.)

Peter.

Hører du Jon Baadsmænd!

Chor udenfor.

Fædreland!

For dig den danske Mand

Havet plejer,

Stormen døjer,

Glad ved sin Stand.

Tiortende Scene.

Jon Baadsmænd, Matroser, de Forrige.

Jon Baadsmænd og Matroserne komme ind, men standse
ved at see Captainen.

Peter.

Bliv ved, Jon Baadsmænd! syng dit Chor til Ende.

Jon.

Ja gjerne, Hr. Captain! som De befaler.

Fædreland!

For dig den danske Mand

Havet plejer,

Stormen døjer,

Glad ved sin Stand.

Havet

Havet gier Velstand og Brød:
 Fædreland! hvor Brødet smager,
 Naar du dine Børn modtager
 I dit moderlige Skjød.
 Kjæthed er Søemands Lov!
 Hviner end Stormen i Takkel og Tov,
 Slingrer end Skuden, gaaer Søen end høj,
 Hurra mes bojs!
 God Søemand, rask Kamerat!
 I Havblik som Dravat.

Jon.

God Morgen, Hr. Captain! god Morgen, Jomfrue!
 Hvor vil Captainen vi skal sætte Løjet?

(Ell Anna.)

God Morgen, Moer!

Anna.

Kom Baadsmand!

Peter.

Tak, min Søster!

Jon.

Vel, sej der Manne kommer, følger Konen!

(De gaar.)

Femtende Scene.

Peter, Grethe.

Grethe.

Din Baadsmand er en lystig Mand, min Peter!

Peter.

Peter.

Og brav og kjæf dertil — Skjont haard som Flinten,
Har jeg dog seet den Knub at fælde Taarer,
Saavel af Glæde, som ved andres Uheld.

Sextende Scene.

De Forrige, Baadsmanden og Sluproerne.

Jon.

Har Hr. Captajnen meere at befale?

Peter.

Nej, Baadsmand!

Jon.

Vel!

Peter.

Men hør! Knap har du hilset
Min Brud. Den Tid har du dog vel tilovers?

Jon.

Jo, som Captajnen vil.

(Til Matroserne.)

Sej, Rasmus Bødker!
Hvem af jer blev som Bavian i Jollen?

Rasmus.

Den Sorte.

Jon.

Hvorfor det?

Ras.

Rasmus.

Jordi han vilde,

Saa byttede jeg med ham.

Jon.

Arme Sorte

Mistroer hver ukjendt Blank, som hine Djæble
Der barkede hans Hud paa Porto Ricco.
Det Gud betale dem, saadan de handler
De arme Menneſker. Ru, han slap fra dem,
Dog var det Rød og Nap. Vi traf ham, Jomfrue!
J vilde Sæe i en elendig Barke;
En Kallebaſt med Vand var alt hans Forraad,
Han havde ej smagt Brød to fulde Etmaal.
Sæt Fartøj ud, saa mældede Kaptajnen,
Og red den sorte Mand, han er vor Broder.
Som ſagt, ſaa gjort; og hvad Kaptajnen ſiden
Har gjort mod ham, hvordan han lod ham pleje,
Det ſaaer han ſige ſelv; thi Tand for Tungen
Din Hund; det ſagde mig min ſalig Fader;
Gud lønner nu hans Sjæl for det og meere:
For, ſeer De, vor Kaptajn han hjælper gjerne
J hvor han kom; men han kan ikke lide
Den mindſte Paſſiar om ædelt Hjerte.

Peter.

Jon! Tand for Tungen!

Jon.

Hr. Kaptajn, jeg tier.

En Bøn den har jeg dog før jeg fortrækker:

Seer

Seer-de, i Nat blev jeg og mine Gæster
 Klar med et Vers paa Riim til Hr. Kaptajnen.
 Det er paa Sang, nu, naar de saa befaler,
 Saa skal jeg synge op.

Peter.

I, syng kun, Vaadsmænd!

Jon til Matroserne.

Sej Manne klar til Sangen! Nærmest varskue
 Naar det er Tid. Pas paa naar jeg begynder.

Med Complimenter vi vœd

Ingen Besked;

Dem kan vort Hjerter undvære
 At lære.

Vi derfor gratulere

I Simpelhed,

Dog i al Respekt og Ære.

(Han giver et Stød i Floitten og Chor gientages.)

Himmel! hør vor Bøn,
 Skjenke dem en Søn.

(Til Peter.)

Men for alting ham lær

At have Søen kjær.

Gid han vore til,

Kant som Pøil,

Gjøre Forældre Plasseer.

Glad i Sind og smiddig i Krop

Entre han op

Paa store Top,

Svinge med Hatten og raabe:

Hurra! Hurra! Hurra!

(Chor gientages.)

Grethe.

Grethe.

Tak Jon! Tak allesammen for jer Bøsse.

Jon.

Altid honer og af et velmeent Hjerter.

Peter.

Du kommer vel i Land forinden Aften?

Jon.

Naar alt er kant og klart forinden Børde.

(Gaar.)

Syttende Scene.

Hans, Halvor, Cecilie, Peter, Grethe.

Hans Jensen.

Velkommen, Svigersøn!

Halvor.

Velkommen, Svoger!

Cecilie.

Velkommen, elskte, lange ønske Broder!

Peter.

O, alles Hjerter byde mig velkommen,

Hvor jeg er lykkelig!

Grethe.

End jeg, min Peter!

Hans Jensen.

Nu, Børn! laer nu gaae Bud til Broder Henrik;

Og kommer ind til mig og faaer jer Døtre,

Det er den høje Tid.

(De gaar bort.)

Aft.

Attende Scene.

Fredrik *forvirret.*

Forbi, forfundet,
 Som Drøm forfundet — evig — Haab og Glæde —
 Usalig Trættelyst! usalig Stoltthed!
 Min Faer, hvit skulde du dog lade høre,
 At du var vel belæst i gamle Bøger,
 Gjenkalde nu Marskbondens fjerne Fesbe —
 Min Lilles Faer blev vred, det kom til Ordstrid,
 Han tog sin Hat og Stok, og bittert sagde
 Isteden for Farvel: "Fredobbelt Kiende
 "Kan fæe skjæffe Mænd, dog meer Naturen.
 "Imidlertid, saa er det vel jeg lærer
 "At kiende dig, Hans Smed! jeg var paa Veje
 "At gjøre det, der ej stod til at ændre.
 "Din Son ... Dog herom nok ...

Tittende Scene.

Anna, Fredrik.

Anna.

Gaae, kjære Fredrik!

Vær Mand!

Fredrik.

Hvordan?

Anna.

Hør! Karbroer Henrik,
 Saasnart han kom, saa spurgte han min Fader:

Hans

Hans Smed er dog vel budet? Ja, hvad andet
 Var Svaret ... Hør, naar Smeden kommer, Broder!
 Gaaer jeg — og nu brød Vreden løs for Alvor.
 Og nu fortalte han den heele Trætte.
 Med megen Møje fik min Faer ham stillet.
 Din Faer er kommet, begge ere tause,
 Og skotte vredeligen til hinanden;
 Dog tænker jeg, de tør vel blive Venner.

Fredrik.

Umuligt, men, min Tille!

Anna.

Tie for alting.

End ej et Ord til hende maae du sige;
 Men overlad til mig og til min Halvbror
 At seene Sagen.

Fredrik.

Gud! mon jeg tør haabe?

Anna fører ham ud.

Ej haab og gaae, min Farbroer kunde komme.

Tyvende Scene.

Egnen i Høstgildet.

Forsamling af Bønder af begge Kjøen.

Dands.

De 4 Brudepiger og Brudekarle komme ind. Cecilie har
 Brudekrandsen, som han ophænger paa Frihedstøtten.

Chor.

Chor af Piger.

Spæde Blomster, søvre smaa!
 Krands vi af eder hinde;
 Kort, I blomstre, snart forgaae,
 Dog forgaaer ej eders Minde.
 Egte Tro med sølvgraa Haar,
 Mindes jer og Elskovs Baar.

Chor af Ungkarle.

Trefold Hæld den Fæstemand!
 Hæld for alle Livets Dage,
 Som ved Friheds Minde kan
 Blomsterkrandsen Brud modtage;
 Ham er Krandsen kjær og skøn,
 Den er Uskylds Roes og Løn!

Brudekoren. Almindeligt Chor.

Alf Hjertet bryde vi ud:
 Velkommen Brudgom og Brud!
 Til festlige Glæder,
 Til Held og til Hæder,
 Signe jer Gud!

Brudepigerne nedtage Krandsen og sætte den paa
 Brudens Hoved.

Guld og Edelsteen har Glæde,
 Sjælden Dydens Løn de blive;
 Men den søvre Brudekrands,
 Den dig alles Hjerter give.
 Brud! din Krands er ædel skøn,
 Den er Uskylds Roes og Løn!

Mænd og Fædre til Peter.

Edel Yngling, Indig Søn!
Skal fra Himlens Haand modtage
Livets Hæld og Dydens Løn,
En elskværdig Egtemage.
Jel det, hvad der gives dig,
Vær lykkelig!

Koner og Modre.

Anna.

Ved en Danneqvindes Navn
Ønske og haab en Moders Lykke!
Naar til glad, til henrykt Favn
Hun sin spæde Glut kan trykke;
Det hoer Moder ønske dig!
Vær lykkelig!

Chor.

Vær lykkelig!

En Olding og hans Kone.

Her mig, min Datter og min Søn!
Jeg og min gamle Egtemage
Har fundet begge Standen Fion;
Dog har den sine mørke Dage.

Altid I ej paa Roser kan gaae,
Takker jer Gud, at det er saa.

Peter og Grethe.

Vi Haand i Haand paa Banen træde,
Kun Himlen veed hvad forestaaer.
Den vil vi takke for hver Glæde,
Og taalig bære tunge Kaar.

E

Grethe.

Grethe.

Hvor sød skal mig hver Glæde være,
Du den skal deele, elskte Ven!

Peter.

Hvor let skal jeg hver Kummer bære,
Naar jeg for dig kan bære den.

Duo.

Vi Haand i Haand paa Banen træde,
Kun Himlen veed hvad forestaer;
Den vil vi takke for hver Glæde,
Og taalig bære tunge Aar.

Slutnings-Chor.

Haand i Haand til Kirken gaaer!

Til Held og Hæder!

Til Ægteskands Glæder!

Beslignelse faaer!

Alles Hjerter bryde ud:

Brudgom og Brud!

Jer signe Gud!

A n d e n A k t.

Første Scene.

(Skuepladsen forestiller et lille Bondebærelse, som viser en velhavende Eiermand; i Baggrunden et Bord, dækket med Bader, Tallerener, og et solbåaaget Kruus.)

Hans Smed, Kirsten, hans Kone.

Hans Smed.

Vor Moer! hvis du vil ikke spise meer,
Saa tag kun Maden bort.

Kirsten.

Snart blev du mættet!

Og, hvis jeg ikke kjendte dig desbedre,
Saa skulde jeg snart troe, vor Faer! du angreer
At du blev hjemme fra Hans Jensens Gilde.

Hans Smed.

Nej Moer! min Du staaer ej saa stort til Gilder;
Men det, der angreer mig, det er den Trætte,
Der var imellem mig og gamle Henrik.

Kirsten.

Ja, Faer! nu har vi levet christelig tilsammen.
I syv og tyve Aar, vil Gud! til Julen,
Og aldrig var der os et Ord imellem,

Undtagen, naar du kom med din Peer Hvitfeldt.
 Du veed det selv, at mangen blev din Uven,
 Fordi du vilde vide meer end andre,
 Skjøndt det var ej din Dont.

Hans Smed.

Nu, Moer! jeg tænkte
 Det jeg endnu tor troe: Fornæden Sandhed
 Er ingen Mand for braaget. Eller troer du
 Det kunde skade, om hver Sjellands Bonde
 Var kyndig om det, der er skeet i Landet?

Kirsten.

Nu seer du dog, min gode Faer! hvad Fordeel
 Du har i Dag af al din megen Læsning;
 Nu gaaer vor Søn dog glip af Henriks Cille.

Hans Smed.

Hvo skulde have troet, han var saa hidfig?
 Og hvordan kunde jeg saa flux begribe,
 At Paradis endnu var til i Marssland,
 At Hvermand der har været frie fra Brode
 Fra Arilds Tid? Jeg kan ej troe paa Jertegn.

Kirsten.

Men troer du da, at alt paa Prent er Sanden?

Nej, nej, vor Faer!

Hvo veed, om ej Peer Hvitfeldt var
 En Praler, som saa mangen anden?

Han vel iblandt

Skrev Lant;

Men

Men eet jeg veed, see det er Sanden:
 Vor arme Fredriks Held er spildt,
 Nu er han ved sin Pige skildt.
 Hvem var vel Manden?
 Vor Gaer!

Hans Smed.

Nej, Moer! du er for haard; thi hvis mit Hjerte
 Har tænkt at haane nogen, mindst Gaer Henrik,
 Saa vil jeg ruske...

Kirsten.

Nu, vor Gaer! tie stille!
 Jeg troer det, gjort staaer nu ej til at ændre;
 Nu er det eengang saa. (Seer hændelsevis ud af Vinduet.)

Men, seer jeg rigtigt!
 See! kommer ikke hisset Halvors Kvinde?

Hans Smed (seer ogsaa ud af Vinduet.)

Men gjør hun saa.

Kirsten.

Jeg tænker, hun vil mægle
 Forlig.

Hans Smed.

Nu, det vil blive læt at slutte.

Kirsten.

Dog tør du ikke ved at give efter
 Saa strax.

Hans Smed.

Saa strax? nej, Moer! lad mig kun raade
 Anden

Anden Scene.

De Forrige, Anna.

Anna.

God Dag, vor Faer! God Dag, vor Moer!

Hans og Kirsten.

Tak, Anna!

Anna.

Her, Faer og Moer! man savner jer ved Gildet.

Kirsten.

Jeg meener, Savnet er ej stort for somme.

Anna.

Jo, Moer! vi er bestandig vandte hjemme
 At deele vore Glæder med vor Næste;
 Troe mig, det er et Skaar i Dagens Glæde
 At savne jer blant vore gamle Venner.
 Jer Plads er ubesat ved Brudebordet,
 Og hvergang Dørren gaaer, saa seer min Fader
 Derhen og siger; mon ej Smeden kommer?
 Selv Farbroer Henrik er uvanlig stille,
 Og plagør mig: at jeg skal synge for ham.
 Din Søn gaaer fra og til, han vil ej sidde
 Til Bords; og stundom skotter han til Tille;
 Da stjæler sig en Taare fra hans Øje.
 Hun sidder bange, og kan ikke fatte
 Hvad Fredrik fejler — Hendes Fader stjænder,
 Og byder hende, hun skal være munter.
 Saaledes seer det ud i Bryllupshuset.

Hans

Hans Smed.

Dog frygter jeg, det turde blevet værre
Hvis jeg var kommet; derfor blev jeg hjemme.

Anna.

Men, bør den sindigste ej give efter?

Hans Smed.

Bød jeg ham ej min Haand i Brudehuset?
Han saae mig knapt, og lagde sin paa Ryggen.

Anna.

Nu, det var ikke brav; men hvo af eder
Begyndte Trættten?

Hans Smed.

Vel! jeg gav Anledning,
Skjøndt det var ej min Hensigt.

Anna.

O, saa bør du

End eengang prøve paa at jævne Sagen.

Du mindes jo den Sang, din Søn har digtet.

Det er Guds Løn, at du dig fryder
Bed Broders Hæld, som var din Daad;
Guds Løn, at Veemods Tagren flyder
Og blander sig med Brodres Graad.

Naar du Arme møtter,

Svages Byrde lætter,

Gode hædre dig;

Men vil du stor blant Edle blive,

Lær at tilgive!

Da er du Himlen lig.

Hans

Hans Smed.

Du lokker Taarerne fra mine Øjne.
Ja, Anna! det er herligt at tilgive.

Kirsten.

Gud signe dig! at ægge Mand til Trætte,
Det er saa mangen Kvinde sat, desværre!
Men dæmpe Tvist, men klog og hjærtlig blidne
Hans Brede, Anne! det er Himlens Gave!

Hans Smed.

Men, hvordan faaer vi bedst den Sag i Gænge?

Anna.

Lad mig kun raade: kom, saa snart som mueligt,
Du og din Kvinde; men saa maa I blive
I næste Scue, indtil des jeg kalder.

Hans Smed.

Det skal vi, Anna!

Anna.

Ku, farvel til siden!

Hans og Kirsten.

Farvel! Farvel!

Tredie Scene.

Hans Smed, Kirsten.

Hans Smed.

Hør nu, vor Moer! hvor hangte
Du min Paryk og Halsduk?

Kir.

Kirsten.

Hisset oppe

I næste Stue.

Hans Smed.

Kom da, Moer! og hjælp mig

Fjerde Scene.

(Bryllupshuset.)

Hans Jensen.

Har nogen af jer læst det, der staaer skrevet
Paa Frihedstøtten?

En Bonde.

Jo, vor Faer! det har vi.

Og meener jeg, at Skriften tør vel komme
Paa Prent.

En anden Bonde.

Da vil jeg kjøbe den med Glæde,
Og sætte den ret pænt i Glas og Ramme,
Da skal den bramme stærkt i min Stue,
Og paa hver Helligaften, ved hvert Gilde,
Saa skal min ældste Son staae op og læse
Det højt og tydeligt for mine Gæster.
(Det maae han lære ham, Hr. Skolemester!)
At han og hver forstaaer, hvad Kongen gav os,
Og hvad han fordrer af os for sin Gave.

Halvor.

Ne, det han fordrer, er vor egen Lykke.

Henrik.

Henrik.

J gode Mand! den Dag vil snart fremkomme,
Da Bonden veed at nytte Kongens Gave;
Saa tænker jeg, at Kjoelen passer Bonden.

Fredrik.

Ja! da tør vel hver Bonde sige Kongen,
Hvad Norske Bonden sagde femte Christiaan.

Henrik.

Hør, Søn! fortæl du os, hvad Bonden sagde.

Fredrik.

Gaer! (thi saa kalder Folket helst sin Konge)
Jeg troer, det er det bedste for os begge,
At ingen af os trænger til hinanden.

Alle Bonderne.

O, dertil Amen! — det er begges Belsærd.

Hans Jensen (tager et Solbager.)

Nu, Born! Gud være Lov for Bondesfrihed!
Og lønne hver den Mand, som raader Kongen,
At skytte den, de raade ham det bedste!
Men Halvor! du maa quæde os en Wiise.

Halvor.

Vor Gaer! den om Kong Adelssteen i Norge?

Hans Jensen.

Ja, Halvor! han gav Bonden først sin Frihed.

Hal.

Hal.

Halvor.

B i s e.

Ung Adelssteen paa Tinge stod,
Til Konge skal han kaaret være:
Hvis han er hjæk, og viis, og god,
Da skal han Norges Krone bære;
Saa mældte frit hver Kæmpe boid,
Og slog med Spyd paa stridvandt Skjold.

Saa vist jeg er af Kongeætt,
Saa hørt Adelssteen at sige,
Jeg holde skal ved Lov og Ret,
Saavel den Arme som den Rige,
Og over heele Norges Land
Er Bonden fri og Odelmand.

De Trønders Laugmand rejste sig,
Fem Sneese Mar bar Gubbens Iffe,
Til Kersfærd du forpligter dig,
Den maae du holde os tilviise;
Frem den, da fremmer du dit Gavn;
Jeg hilser dig med Kongenavn.

Og Konge led blandt Baabengn,
Blandt Fryderaa med Tordenvælde:
Det gjald saa højt i vilden Skye,
Det gjengjald mellem Norges Fjælde:
Vær Konge i det frie Nord!
Vær Konge for den heele Jord!

Hans Jensen.

Skaal, Børn! Gud være Lov for Fred og Frihed!

(De drifte alle.)

Men, hvor blev Anne?

Femte

Femte Scene.

(Anna kommer ind i det samme.)

Anna, de Forrige.

Halvor.

Du blev længe borte.

Er Gutten syg?

Anna.

O nej, min bedste Halvor!

Grethe.

Ja nej, min Svoger! hun har sat og stirret
Paa Drengen, og forglemt, jeg havde Bryllup.

Anna.

Nu, nu, min Søster! engang kommer Grethe
En Høst; jeg tænker, du forstaaer min Meening?
Da faaer du travlt.

Grethe.

Maaskee med Eilles Bryllup?

Henrik.

Ja det vil have Tid endnu med Eille,
Hun er jo kun et Barn.

Cecilie.

Et Barn, min Fader!

Henrik.

Hør mig engang hvor knipst; hvem har adspurgte dig?

Fredrik.

Skal da et ubesindigt Mundsvæve stikke

Hen.

Henrik.

Nu, kjære Fredrik! gjort staaer ej til Endring,
(Sagte.)

Dog var det vel jeg havde sat paa Smeden.
(Højt.)

Hør, Anne! du maae synge os en Vise.

Anna.

Ja gjerne, kjære Farbrøder; men den Vise
Jeg kan, er sørgelig, jeg veed ej flere.

Henrik.

Nu, det er ligegod, syng hvad dig lyst.

Anna.

Herr Torwald, skjen Signe, de venneste to
I Dannemarks Rige saa vide,
De svore hinanden ubrødelig Tro,
Sig begge til Corrig og Qvide.
De Fædre begyndte saa bitter en Riv,
Den kostede Torwalds og Signelids Liv.

Herr Hogen han svor ved den øverste Gud:
Din Søn skal min Datter ej fæste;
Herr Torbjørn ham svarte: han faaer sig vel Brud,
Min Alvindsmand tør han ej gjæste.
I Morgen ung Torwald til Bretland skal gaae.
Den Morgen for sidste Gang Torbjørn ham saae,
Skjen Signe hengræd et saa sørgeligt Aar,
Hun svinder som Liljen i Enge,
Ung Lave kom ridende stolt udi Gaard:
Det Fæstensøl varer mig længe.
Herr Hogen! jert Lovte I viger ej fra.
Den Fader tvang Signe at sige ham ja.

I Morgen jeg lader dit Fæstensøl staae,
 Did hyde du Tørbjørn din Frende;
 Saa angest skjon Signe hun knæler i Braae:
 Christ giue mit Liv havde Ende!
 Hun blegner og segner i Torelilds Skjød.
 Hjælp Gud! skreg den Terne, skjon Signe er død.

Tre Døgn græd Herr Lave ved Signelilds Lig;
 Den Fader ej magter at klage;
 Forgjæves er Moderens jamrende Skrig,
 Det kalder ej Signe tilbage.
 Den Sørgesfærd samles, de Ligglokker gaae,
 Nu lukker de Kisten, til Graven hun maae.

Chor.

Gud! hvor det er tungt at stille dem ad,
 Som troligen elske hinanden!

Henrik.

Nej, Børn! det er formeget!

Hans Jensen.

Kjære Broer!

Du vil din Datters Vel.

Cecilie.

Min gode Fader!

Halvor.

Hør! alles Søn foreene sig med vores.

Peter.

Du elsker jo din Søn, skænk ham den Glæde
 Til Brudegave; glem en ussel Ordstrid.

Grethe.

Grethe.

Din lykkelige Sønneløve, Farbroer!
Har dette kun at ønske til sin Lykke.

Henrik.

Nu slipper Børn, og her, hvad jeg vil sige:
Jeg er en Hadere af Riv og Trætte
Og Soel er aldrig dadlet for min Brede,
Naar kun Hans Smed vil komme, vil vi drikke
Forlig, som gode Mænd; men han maa komme
Herhid, og møde mig, thi han begyndte
At pynte Riv.

Anna.

Han er her kjære Farbroer.

Siette Scene.

Hans Smed, Kirsten, de forrige.

Hans Jensen.

Velkommen Hans.

Hans Smed.

Tak Faer.

Henrik.

Kom, vi vil glemme
Den Strid der var imellem os i Morges.

Duo.

D u o.

At Mænd kan vorde vrede,
 Kan hænde sig;
 Men ærlig Mand er snart tilrede
 At byde ærlig Mand Forlig.

Henrik.

Her er min Haand Hans Smed!
 Jeg er ej længer vred.

Hans Smed.

Der min igjen vor Faer
 Jeg intet mod dig har.
 Gode Mænd kan vorde vrede,
 Dog har de Lede
 For fiendelig Sindelag.
 Hvo sin Næste hader
 Selv sig skader,
 Kun Fanden har sin Fryd deraf.

Hans Smed.

Nu da paa got Forlig.

Henrik.

Og dermed Basta!

Hør nu du har en Søn, og jeg en Datter.
 Kom hid min Datter, kom du ogsaa Fredrik.
 Hør Børn! jeg veed I holde af hverandre;
 Mit I, det har I! Himlen giv Jer Lykke.

Hans.

Hans Smed.

Mit med.

Kirsten.

Mit med. Gud give eder Lykke!

Cecilie (til Fredrik.)

Men, Bedste! hvad Forlig og hvilken Erætte?

Fredrik.

Det skal du faae at vide siden, Else!

Fredrik (til Henrik.)

Min Gaer!

Kirsten (til Cecilie.)

Giv mig et Kys, min Sønneløve!

Henrik.

Nu, stille Børn! vi kan jo kyskes siden.

Og nu, Hans Smed! din Haand igen som Svoger:

Det gaae os vel! (Til Hans Jensen.)

Du, Broer! slaar Haanden over,

Saa synge vi om Eenighed og Venskab.

Eenighed! Himmelen's Billed paa Jorden!

O! du forsmaaer ej den straaetafte Bøe!

Du er tilstæde,

Skaber vor Glæde!

Edel den samme i Soelskin og Jordens

Ynglingens Bellyst og Oldingens Nøe!

Grethe og Peter.

Knyt dine Blomster i Kjærligheds Kjæde!

Halvor og Anna.

Plej, som en Moder, den huuslige Glæde!
Signe du Kvinde og Mand!

Alle.

Enighed! Himmels Billed paa Jorden!
Signe hver Alder og Stand!
Signe vor Fædreland!

Hans Jensen.

Kom, Børn! og skænker i, nu smager Vinen,
Og denne Skaal er for vor Brud og Brudgom,
Og de Trolovede: Gud gib dem Lykke!

(De drikke, og bedkommende takke for Skaalen.)

Men, Børn! der ere de, som lide ilde,
Som væde Kummers Brød med deres Taarer,
Og kjænde ej til Gæstebud og Glæde;
Lad os erindre dem ved vores Gilde;
Det er en gammel Skik blant Egnens Bønder.
Hør, Døttre! I maae synge os den Vise,
Som salig Moer har lært jer om en Hyrde.

Anna.

I Dalens Skjød en Hytte laae,
Bed Bredden af en Kilde;
Dens Bæg var Leer, dens Tag var Straa,
Dens Hægn var Roser vilde;
Den Ejers Lod var fattigdom,
Dog var han glad, thi han var from.

Kun ringe var hans Hjord og Land;
Hans Brud ej aatte Frende,

Hun

Hun var saa arm, saa god som han;
Og derfor tog han hende.
Kun Tak til Gud, ej Klage lod
Bed Kildevand og sparsomt Brød.

En Foraars Aften Hyrden sad
Bed Hytten med sin Qvinde;
Nu, Kone! sagde han saa glad,
Nu veed jeg Raad at finde,
Og vi kan lindre Brødres Nød,
Endskjønt Gud gav os sparsomt Brød.

See hist den Vej i øde Sand,
Og trintom nogen Hede;
Der maae den trætte Vandringsmand
Om Ene forgjæves lede.
Om vi kun plante der hvert Aar
Et gavnligt Træ hver Høst og Vaar?

Knap griber den næste Morgenstund,
De frøe til Arbejd ile.
Nu staaer en sval og løvrig Lund
Til trætte Vandrers Hvile;
Der lagde man og deres Been,
Men der er ingen Mindesteen.

Et Bud.

Her er Jon Baadsmand, og med ham en Blaamand.

Peter.

O beed dem begge komme ind, min Pige!

Svende Scene.

Jon Baadsmand, en Neger, de Forrige.

Peter.

Velkommen hid igjen!

Jon.

Jeg takker skyldigst;

Ru er det bedre med den syge Styrmand.

Forresten alting vel forinden Borde.

Peter.

Men, hvordan er det fat med dig, Jon Baadsmand?

Du tørrer Taarene fra dine Øjne,

Hvad fattes dig?

Jon.

Ru, skal jeg sige Sandhed,

Jeg hørte Bisen, som de sang herinde,

Og saa kom Taarerne i mine Øjne;

Men maae jeg være dristig nok og spørge,

Hvem der har digtet den?

Anna.

See, der staaer Manden.

Jon.

Jeg takker ham for Sengen, Hr. Magister!

Og, skønt jeg kun er en eenfoldig Svemand,

Har dog mit Herte sagt mig, det var Sandhed.

Seer han, da jeg var knap saa høj, saa gif jeg

En Vaardag, fra Ryeboder, uden Porten;

Saa

Saa sandt jeg i en Grøft en Pilestamme,
 Den bar jeg hjem og plantede i Gaarden.
 Vel skjændte Faer: "See mig, den Ravneunge!
 Hvordan han bryder Steene op i Gaarden;
 Men om en søje Tid slog Stammen Rodder
 Og Grene med, og mangen Sommeraften,
 Naar Faer kom hjem af Holmen fra sit Arbejd,
 Saa sad han ved min Piil og legte med os;
 Da tænkte jeg: det Træ har jeg dog plantet.

(Han tager en Penge op af Lommen.)

Nu, han forsmaaer dog ej en ringe Gave
 For Visen fra Jon Baadsmand?

Fredrik.

Kære Baadsmand!

Den Løn, jeg ønsker mig, den har han givet.
 Min Sang har rørt ham.

Jon.

Ja! og hvis jeg lyver,
 Saa vil jeg ønske: gid Jon Baadsmand blive
 En Krumholts Gast, der gaaer om Læe for Vejrest,
 Det Gud forlade mine slemme Synder!

(Seer paa Pungen, og lukker den Pung op han har i Haanden.)

Nu, du faaer gjøre Selskab i min Pose.

Peter.

J har dog glædet jer i Dag?

Jon.

Ja, herligt!

Da alt var kant og klart forinden Borde,

Vi skaffede, og drak Kaptajnens Sundhed,
 Og Brudens med. Nu, da vi havde skaffet,
 Og takket Gud for Mad og holden Rejse,
 See saa tog jeg til Ords som saa: Nu, Manne!
 Nu vil vi tænke paa den Fattige... Episkoppen
 Det var vort Alter, og her er vort Offer.
 Men naar var Pung og Penge blevne borte,
 Tænk, Hr. Kaptajn! ret som vi sat fra Borde,
 Plump den i Vandet, Martin som et Lynild.
 Af Klæder, i Vandet, og herop med Pungen.

(Til Næveren.)

Kom, jeg maae kysse dig, din sorte Djævel,
 Du er en ærlig Karl.

Martin.

For megen Ere,
 For lidet Arbejd for det Gode.

Jon.

Tand for Tungen!

Kaptajnen lider ej den Passiaren

Om Belgjort. (Til Fredrik.)

Hr. Magister! tag han Pungen,
 Han kjender bedre her, end jeg, de Arme;
 Men, træffer han en gammel aflægs Svemand,
 Hor! giv ham dobbelt, han er værd at ynke,
 For ingen Mand kan gaae tilvejs paa Krykker.

Fredrik.

Nu, derfor skal jeg ærligt sørge, Baadsmand!

Peter.

Peter.

Men, Martin! du er ikke vel ved Mode?
Hvad fattes dig?

Martin.

Min ejegode Mester!

Hvem kan vel glædes med et knuset Hjerter?
Du kan ej give mig, det jeg har mistet;
Dog bør du vide det jeg hidtil dulgte:
Jeg er en Fyrsteson, min elskte Pige
En Fyrstedatter. Nu — de Blanke vakte
Et Raboefolk til Krig imod min Fader;
Han faldt, og jeg blev fangen, gjort til Slave,
Den samme Dag, jeg skulde have Bryllup;
Min Pige havde samme Lød; fortvivlet
Hun skreeg, hun strakte sine Arme mod mig;
Forgjæves, hun fik Hug, blev lagt i Lænker;
Saa blev hun solgt til dine Landsmænds Her.
Nu, jeg har sagt dig, hvordan jeg blev handlet,
Og det af Folk, som føre Navn af Christne.

Jeg vil slyge din Højtids Fryd,
Jeg vil uhort eensom græde;
Arme Negers Klagelød
Bør ej skurre hos din Glæde.
O! beklag den sorte Mand,
Langt fra Møe og Fædreland!

Hvad har stakkels Neger gjort,
At den blanke Mand ham hadet?
Er han ond for han er sort?
Er Gud ikke Alles Fader?

O! beklag den sorte Mand,
 Han er Træl i fremmet Land!

Negres, Christnes, alles Gud!
 Bødig Blankes Hjerte røre,
 At en Brudgom fra sin Brud
 De ej meer til Trældom føre.
 O! beklag mig sorte Mand,
 Har ej Brud, ej Fædreland!

Ku, Hr. Kaptajn! jeg gaaer.

Peter.

Hvorhen?

Son.

Hør, Martin!

Er det ej Isin din Prindsesse hedder?

Martin.

Jo!

Son.

Har hun ej et saare konstigt Belte
 Af Stangehud, og trende Ar paa Brystet?

Martin.

Du fjænder hende — jo! — dem slog en Tiger;
 Jeg frelse hende, store Gud! til Trældom.

Son.

Næstsidste Rejse var vi paa St. Thomas,
 Da var din Isin hos en Planter Enke,
 Som overalt var roeft for hendes Mildhed.

Martin

Martin (til Peter).

Du har jo givet mig min Frihed, Messer!

Peter.

Ja vist! du er din egen Herre, Martin!

Martin.

Jeg gaaer til Kjøbenhavn, der vil jeg sælge
 Mig selv til Træl, og købe frie min Pige.

Hans Jensen.

I Danmark er den onde Mand kun Slave.
 Her sælges ingen Mand, min gode Martin!
 End mere bør du vide, at vor Konge
 Har indskrænkt Slavehandel med de Sorte!
 Og eengang vil den Handel reent ophøre.
 Modtag imidlertid hvad vi har samlet
 Paa denne Højtidsdag, og hvis du trænger
 Til mere, see saa skal vi Bønder vide
 At finde Raad dertil; nu kan du blive.
 I Fald du vil, hos os i denne Vinter.

Grethe.

Maae jeg et give ham min Brudegave?

Henrik.

Nej Grethe, her vil nu vi Samle raade.

Jon.

Saf Gud, du kom til Danmark. Lystlig, Martin!
 Nu faaer Jon Baadsmænd dandsat til dit Bryllup.

Martin.

Martin.

Nu, Gud velsigne jer! jeg kan ei meere!
 O! kommer jeg engang til mine Landsmænd,
 Og de skal signe eder ædle Danste!
 Ja jeg skal lære dem at dyrke Bomuld,
 Og Riis, og Sukkerrør, og Korn, og Frugter!
 Saa kan de handle med de danske Skibe.
 Og naar vi samler os til Fryd i Høsten
 Skal jeg gjentage glad for mine Landsmænd,
 At Danmarks Konge var den første Konge,
 Som hævede den lede Slavehandel;
 Velsign ham og hans Vt, Naturens Fader!

Hans Jensen.

Gud være lovet, at han lod mig fødes
 Og leve i en Tid, saa stjern som denne!
 Ja, jeg er bleven graae i huslig Lykke!
 Og seer mit Fædreland i Fred og Velstand
 Og hædret til, o jeg har Ret at synge:

Mit Liv svandt hen som Vaarens Dag,
 Saa herlig er dets Aftenrøde.
 Naar det er Himlens Velbehag,
 Min Død jeg roelig gaaer imøde,
 Jeg slumrer træt af Glæde hen
 Og vogner vist til Fryd igjen.

Nu, kommer Børn! og samler jer omkring mig,
 Og hører, hvordan vi bør hædre Kongen.

Peters Bryllup.

O Børn, da skjønnest bedst paa Landets Lykke,
Naar vi fortjene den ved gavnlig Jdræt.
Skjønt nok, at digte Rim og sætte Minder;
Men det har Hyklerie gjort lovlig tvivlsomt.
Men naar som Bonden synger glad bag Ploven,
Naar Kvæget trives i de fede Enge,
Naar Vinden vælger tætte Aa paa Agren,
Og Leen stryges tidt med Sang og Latter,
See det er Bondens allerbedste Lovsang,
Naar Kjæthed følger jevne med Oplysning,
Og huuslig Glid boer inden hver Mands Dørre,
Og fromme Børn gaaer i Forældres Fodspor,
O da kan Tid og Rost fortære Minder;
Men selv den sidste Slægt skal ikke glemme
Den Tid, de Mænd, som skabte deres Lykke. —
Nu Børn, nu vil vi takke Gud for Mæden!

(Dands.)

Hans Jensen.

Hør Børn! her er for lidet Rum i Stuen,
Vi vil fortsætte vores Dands paa Engen;
Men først saa vil vi synge Fredriks Viise:

Sign Norges Dale, Danmarks Sletter,
Du glæderige Fred!
At Glid beriger, Arbejd mætter,
Og lønner Bondens Sved.

Sign Modersind og rene Sæder
Hos Kvinden i hver Stand!

Sign Møds og Viisdoms Vej til Hæder
Paa Bølgen og paa Land!

Gud

Gud lad ej Boldsmands vilde Skare
Vor glade Grændse naae!

Hver Dannemand skal den forsvare,
Hver Mand i Vaaben staae!

Stiig Fædreland i Dyd og Vælde,
Stiig til Enhelighed!
Paa Danmarks Sletter, Norges Fjælde,
Boe Velstand, Glæde, Fred!

